

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Lyceum Ieper te IEPER

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Pedagogisch geheel	34512-34521-128017
Instellingsnummer	34512
Instelling	Lyceum Ieper
Directeur	Geert BREINE
Adres	Maloulaan 2 - 8900 IEPER
Telefoon	057-20.00.62
Fax	057-20.79.22
E-mail	lyceum@smsi.be
Website	http://www.lyceumieper.be
Bestuur van de instelling	VZW Sint-Maartensscholen Ieper
Adres	Augustijnenstraat 60 - 8900 IEPER
Scholengemeenschap	SGKSO Sint-Maartensscholen Ieper
Adres	Augustijnenstraat 58 - 8900 IEPER
CLB	Vrij CLB Ieper
Adres	Bukkersstraat 38 - 8900 IEPER
Dagen van het doorlichtingsbezoek	24-11-2014, 25-11-2014, 01-12-2014, 02-12-2014, 03-12-2014, 04-12-2014, 05-12-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	05-12-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	19-01-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Gino MALFAIT
Teamleden	Henk FORIERS, Marina DROESSAERT, Serge SAUBAIN, Erik VAN NIEUWENHUYZE, Marie-Rose VAN NOOTEN, Vinciane VANDERHEYDE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	4
1 SAMENVATTING	6
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Aardrijkskunde in aso tweede graad en in aso derde graad in de studierichtingen van de pool Wetenschappen (leerplan D/2012/7841/002 en D/2012/7841/023)	9
3.1.1.2 Duits in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-Moderne talen, Moderne talen-wetenschappen (leerplan D/2006/0279/030)	10
3.1.1.3 Economie in aso tweede graad in de studierichting economie en in aso derde graad in de studierichtingen economie-moderne talen en economie-wiskunde (leerplannen D/2006/0279/050, D/2006/0279/051)	11
3.1.1.4 Esthetica in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Economie-wiskunde, Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen, Wetenschappen-wiskunde (leerplan 2004/0279/006)	13
3.1.1.5 Frans in aso tweede graad in de studierichting Wetenschappen (Leerplan 2012/7841/007)	15
3.1.1.6 Frans in aso derde graad in de studierichting Humane wetenschappen, Frans en Engels in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen (Leerplannen D/2014/7841/004, D/2014/7841/005 en D/2014/7841/003)	17
3.1.1.7 Fysica in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-Wetenschappen, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2006/0279/058)	20
3.1.1.8 Wiskunde in aso tweede graad in de studierichting Economie (leerplan D/2002/0279/047)	22
3.1.1.9 Wiskunde in aso derde graad in de studierichting Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2004/0279/019)	24
3.1.1.10 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	26
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	27
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	28
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	29
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	30
4.1 Leerbegeleiding	30
4.2 Evaluatiepraktijk	31
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	33
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	35
6.1 Wat doet de school goed?	35
6.2 Wat kan de school verbeteren?	35
6.3 Wat moet de school verbeteren?	35
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	36
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	36

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het college en het lyceum van Ieper liggen in het stadscentrum en hebben een lange geschiedenis in het aanbieden van algemeen secundair onderwijs. In 2011 werd een fundamentele beslissing genomen die op 1 september 2013 werd doorgevoerd, met name de omvorming van beide scholen tot een pedagogische eenheid. Deze operatie werd grondig voorbereid, met veel aandacht voor communicatie en degelijke informatie naar alle betrokkenen. De vele energie die in de totstandkoming van de pedagogische eenheid is geïnvesteerd, heeft resultaten opgeleverd. De pedagogische eenheid groeit alsmaar verder op een solide basis die door de schoolleiding weloverwogen en gezamenlijk is vastgelegd. In deze vastlegging is ook veel tijd geïnvesteerd in dialoog met het schoolbestuur om de nieuwe pedagogische eenheid krachtig te verankeren in de scholengemeenschap.

De pedagogische eenheid organiseert haar eerste graad in het lyceum, de leerlingen van de bovenbouw volgen onderwijs in het college. Deze locaties liggen op wandelafstand, maar hebben voor het schoolleven toch een aantal organisatorische consequenties zoals de zogenoemd 'gedeelde' leraren. De schoolleiding spant zich in om deze praktische hindernissen te beperken en zo goed als mogelijk op te lossen.

De pedagogische eenheid wordt bestuurd vanuit een krachtig leiderschap, gebaseerd op een kwaliteitsvolle visie die voor de eerste graad gebundeld is in het drieluik 'compagnie, comfort, kompas' en 'in dialoog met talent' voor de bovenbouw. De beleidsvoering is vastgelegd in een dynamisch schoolwerkplan dat een haalbaar aantal prioriteiten bevat voor een of meerdere schooljaren. Daarmee vormt het schoolwerkplan de partituur voor de volledige werking van de jonge pedagogische eenheid. Voor de constructie van dit schoolwerkplan is men niet over een nacht ijs gegaan. Gesprek en discussie in tal van overlegorganen hebben een grote betrokkenheid teweeg gebracht en resulteren in een gedragen besluitvorming. Vooral de gemeenschappelijke pedagogische raad is daarbij uitgewerkt als een vitaal forum voor het collectief vastleggen van belangrijke beslissingen.

Voorts ziet de schoolleiding de vakgroepen als een hoeksteen voor het concretiseren van haar beleid. Uit de doorlichting blijkt de degelijke sturing van deze vakgroepen, zowel naar organisatie, inhoud als opvolging. Hoewel er vakgroepgebonden verschillen optreden, kan gesteld worden dat leerplanstudie, reflectie over het geboden vakkenonderwijs en collegiale afstemming de hoofdtoonaard vormen van deze samenkomsten. De schooldoorlichting toont aan dat het investeren in vakgroepwerk, gekoppeld aan de professionaliteit en het engagement van het schoolteam, positieve resultaten oplevert.

Inzake het erkenningsonderzoek werd de focus geplaatst op een ruim aantal vakken uit de basisvorming alsook het specifiek en complementair gedeelte van een behoorlijk aantal structuuronderdelen. De leerplanrealisatie voldoet voor alle onderzochte vakken. Ook de materiële uitrusting voor het vakkenonderwijs werd als een sterk punt genoteerd.

Voor wat de onderwijsprocessen betreft, werd de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk onder de loep genomen. Het sleutelen aan kwaliteitsverhoging van deze items maakt eveneens deel uit van het schoolwerkplan. Uit het merendeel van de vakverslagen blijkt dat zowel de preventieve als curatieve leerbegeleiding ter harte wordt genomen. De pedagogische eenheid heeft voor dit onderwijsproces in vergelijking met de vorige schooldoorlichting (2004) een heus en positief parcours afgelegd. De evaluatiepraktijk zit in een leerplangerichte fase van onderzoeken, uittesten en vernieuwen. Het dynamiseren van dit proces levert winst op voor het vakkenonderwijs. De school worstelt evenwel nog met het eindpunt van de evaluatiepraktijk, met name de delibererende klassenraad. Uitgestelde beslissingen in de eerste graad zijn er niet en recent ook niet meer in de tweede graad. In de derde graad daarentegen is het aantal uitgestelde beslissingen nog aanzienlijk, veelal bepaald door een eenzijdige doorweging van een of twee vakken. Dit zorgt er ook voor dat de advisering voor verbetering vatbaar is. Het adviseren vanuit een enge kijkwijze levert immers een te beperkt beeld op van de individuele leerling en kan een belemmering of hypotheek vormen voor een goed vervolg van de schoolloopbaan.

Hoewel de visie van de schoolleiding de evaluatiepraktijk in een juist daglicht stelt, slaagt men er niet in om het koesteren van bepaalde achterhaalde en soms gedateerde opvattingen inzake evalueren weg te werken. Dit is in strijd met de regelgeving over uitgestelde beslissingen conform het Besluit van de Vlaamse Regering van 19/07/2002 betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs artikel 37 paragraaf 2. Omzendbrief SO 64 rubriek 10.1.4. De onderwijsinspectie vertrouwt evenwel op het sterk beleidsvoerend vermogen van de school om deze inbreuk tegen de regelgeving weg te werken.

Het beleidsvoerend vermogen van de schoolleiding werkt ook stimulerend voor wat de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne betreft. Het onderzoek etaleert de efficiënte wisselwerking tussen de preventieadviseur van de scholengemeenschap, de lokale preventieadviseurs en de schoolleiding. De sterke betrokkenheid en strikte opvolging door de directie zorgt ervoor dat permanente zorg voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne een vaste attitude is geworden.

Zowel vanuit het erkenningsonderzoek als het kwaliteitsonderzoek is ook vastgesteld dat de schoolleiding kwaliteitszorg daadwerkelijk hanteert als een werk- en toetsinstrument. Samen met het aanbieden van een brede en harmonische vorming voor de leerlingen alsook de inzet voor het welbevinden van alle participanten vormen dit belangrijke troeven voor de toekomst van de jonge pedagogische eenheid. De schooldoorlichting wordt voor de drie schoolnummers van de pedagogische eenheid afgesloten met een gunstig advies.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 2 ASO Economie	aardrijkskunde, wiskunde	economie
Graad 2 ASO Grieks-Latijn	aardrijkskunde	
Graad 2 ASO Humane wetenschappen	aardrijkskunde	
Graad 2 ASO Latijn	aardrijkskunde	
Graad 2 ASO Wetenschappen	aardrijkskunde, Frans	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	Engels, Frans	Duits, economie, Engels, Frans
Graad 3 ASO Economie-wiskunde		economie
Graad 3 ASO Grieks-Latijn		esthetica
Graad 3 ASO Humane wetenschappen	Frans	
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	Engels, Frans	Duits, Engels, Frans
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	aardrijkskunde, fysica	fysica
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde		esthetica
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	aardrijkskunde, Engels, Frans, fysica	Duits, Engels, Frans, fysica
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	aardrijkskunde, fysica, wiskunde	fysica, wiskunde

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Aardrijkskunde in aso tweede graad en in aso derde graad in de studierichtingen van de pool Wetenschappen (leerplan D/2012/7841/002 en D/2012/7841/023)

Voldoet

Het aanbod is sterk leerplangericht en volledig. De minimale materiële vereisten zijn aanwezig. De evaluatie levert betrouwbare scores op. De leerlingen worden goed begeleid.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	In de tweede graad komen alle leerplanonderdelen evenwichtig gespreid over de beide leerjaren aan bod. De leerplandoelstellingen worden doelgericht uitgewerkt, zowel wat inhouden als wat leeractiviteiten betreft. Er worden ook enkele uitbreidingsdoelen behandeld. Er is aandacht voor het opzoeken van aardrijkskundig relevante gebeurtenissen uit de actualiteit en de leerlingen voeren een zelfstandige onderzoeksopdracht uit.
---	---

Ook in de studierichtingen uit de pool wetenschappen in de derde graad komen de leerplanonderdelen evenwichtig gespreid over de beide leerjaren aan bod. Zowel de leerplandoelstellingen die gekoppeld zijn aan de vakgebonden eindtermen aardrijkskunde als deze waarmee specifieke eindtermen voor de pool wetenschappen worden gerealiseerd, zijn leerplangericht uitgewerkt. De geografische excursie krijgt de vereiste invulling en omvat veldwerk. De school kiest ervoor om de onderzoekscompetentie te realiseren in de andere wetenschapsvakken.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De minimale materiële vereisten zijn aanwezig. Het vaklokaal is goed ingericht en aangekleed. Enkele wekelijkse lestijden zijn ingeroosterd in een naburig lokaal. Telkens zijn een dataprojector en internettoegang aanwezig. Deze worden veelvuldig gebruikt voor projectie van bronnenmateriaal. Geregeld wordt een computerlokaal benut voor ICT-opdrachten door de leerlingen. De reserveringsprocedure daarvoor is weinig afgestemd op de noden van vakken met slechts één wekelijkse lestijd.
---	--

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie gebeurt op basis van toetsen, taken en examens. Parallele klasgroepen leggen eenzelfde of evenwaardig examen af. De vragen zijn duidelijk geformuleerd en voorzien van de puntentelling. Ze gaan uit van de leerplandoelstellingen en variëren van eenvoudig tot uitdagend. Op basis van de atlas en bijkomend bronnenmateriaal worden zowel kennis, vaardigheden als inzicht getoetst. De correctie levert betrouwbare scores op voor de mate waarin de leerlingen de leerplandoelen bereiken.
---	--

Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leerlingen beschikken over een atlas en goed gestructureerd cursusmateriaal. Ook het terreinwerk in de derde graad wordt ondersteund met duidelijk bronnenmateriaal. Door middel van onderwijsleergesprekken op basis van geprojecteerde bronnen, afgewisseld met leerlingactieve werkvormen, verwerken de leerlingen de inhouden. De leerlingen weten goed wat van hen verwacht wordt bij toetsen en examens en kunnen rekenen op feedback.
--	---

Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De vakgroep werkt formeel en informeel samen over de graden heen. Hij vormt zo een professionele leer- en werkgemeenschap die op basis van leerplanstudie cursusmateriaal, terreinwerk, opdrachten en examens ontwikkelt. Input vanuit nascholingen, reflectie en overleg leiden tot een gericht, dynamisch traject met continue aanpassingen om de leermiddelen en het gebruik ervan te optimaliseren.
--	---

3.1.1.2 Duits in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-Moderne talen, Moderne talen-wetenschappen (leerplan D/2006/0279/030)

Voldoet

De specifieke eindtermen en leerplandoelstellingen worden gerealiseerd. De evaluatie is transparant en valide. De minimale materiële vereisten voldoen.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De vier vaardigheden worden evenwichtig geïntegreerd in het leerstofaanbod. De taalkundige component wordt functioneel behandeld in dienst van de vaardigheidsontwikkeling. Het actief taalgebruik overweegt. Spreken en luisteren worden in de klas geoefend aan de hand van gevarieerde functionele taaltaken. Vanuit authentiek lesmateriaal en intercultureel leren, begrijpen de leerlingen eenvoudige algemene en domeinspecifieke lees- en luisterteksten met sterk gevarieerde inhoud. Het lesmateriaal bevat voldoende feiten- en achtergrondkennis over de Duitstalige landen, hun geschiedenis, actualiteit en cultuur. Als sprekers functioneren de leerlingen in eenvoudige gespreksituaties over algemene thema's. De leerlingen kunnen zich vanuit een ruim gamma aan communicatiekanalen een mening vormen en die positief-kritisch verwoorden.
---	---

Bij het schrijven hanteren de leerlingen compensatiestrategieën, luister-, lees-, spreek- en schrijftechnieken. Ze herkennen taalverwante woorden, gebruiken efficiënt grammaticale schema's en maken doeltreffend gebruik van hulpmiddelen.

De realisatie van de decretale specifieke eindtermen Moderne talen 1,4,5,6,7,10 en 11 zoals aangegeven in het leerplan, voldoet.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Aan de minimale materiële leerplanvereisten wordt voldaan. De verwerving van receptieve vaardigheden wordt doorgaans audiovisueel ondersteund. Actueel lesmateriaal brengt de Duitse cultuur in huis.
---	---

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Reproductie, transfer en communicatief-creatieve opdrachten vormen de speerpunten van de gespreide evaluatie. De beoordeelde attitudes zijn niet altijd de vakattitudes van het leerplan.
---	---

De opgaven voor evaluatie liggen in de lijn van de oefenfase, waardoor de evaluatie weinig bijkomende druk veroorzaakt.

Het elektronisch leerplatform wordt remediërend ingezet voor alle leerlingen. Het aangeboden oefenmateriaal voor remediëring is gevarieerd.

Kennis en vaardigheden verhouden zich op evenwichtige wijze. De evaluatiegegevens zijn transparant. De evaluatie van de taalkundige component wordt overwegend contextueel ingebed.

In parallelklassen waakt de vakgroep erover dezelfde correctiecriteria te gebruiken.

Leerbegeleiding	De leerlingen maken deel uit van het lesgebeuren via allerlei collectieve werkvormen.
<i>Preventief</i>	
<i>Curatief</i>	De professionele taakbekommernis van de leraren manifesteert zich zowel in het preventieve luik (beginsituatiebepaling, studietips, leerstofoverzichten) als in het curatieve luik (remediëring, feedback op toetsen) van de leerbegeleiding.
Deskundigheidsbevordering	In de vakgroep werken de leraren aan het onderwijsaanbod met oog voor de beginsituatie van de leerlingen per lesgroep.
<i>Beginsituatieanalyse</i>	
<i>Overleg</i>	Nascholing wordt gevolgd en gecommuniceerd met de collega's.
<i>Vorming</i>	De recente intense samenwerking door het versmelten van twee schoolculturen heeft de vakgroepwerking versterkt.

3.1.1.3 Economie in aso tweede graad in de studierichting economie en in aso derde graad in de studierichtingen economie-moderne talen en economie-wiskunde (leerplannen D/2006/0279/050, D/2006/0279/051)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate en met de nodige diepgang gerealiseerd. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod	Zowel in de tweede als in de derde graad is het aanbod volledig, evenwichtig en samenhangend. Het beheersingsniveau is hoog omdat de economische theorie in concrete, betekenisvolle contexten geplaatst wordt. De leraren spelen voortdurend in op de actualiteit en gebruiken hiertoe verschillende media. Het realiteitsgehalte van de leerstof wordt nog verhoogd door het organiseren van grondig voorbereide bedrijfsbezoeken, de deelname aan bedrijfsspelen en het uitnodigen van gastprekers. Ook krijgen de leerlingen heel wat opdrachten waarin ze competenties zoals het toepassen van kennis in nieuwe situaties, het samenwerken in groep, het schriftelijk en mondeling presenteren en het gebruiken van ICT kunnen ontwikkelen.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De vakgroep heeft een leerlijn voor onderzoekscompetentie uitgeschreven over de twee graden heen. In de tweede graad voeren de leerlingen een aantal kleine onderzoeksoopdrachten uit die hen in aanraking brengen met de opeenvolgende fasen van het onderzoeksproces (oriënteren-voorbereiden-uitvoeren-reflecteren). In de derde graad volgen in beide leerjaren een tweetal grotere opdrachten, die alle elementen van de specifieke eindtermen inzake onderzoekscompetentie omvatten. Hoewel de leerlijn een geleidelijk meer zelfstandige aanpak door de leerlingen vooropstelt, mondt ze niet uit in het zelf formuleren van een onderzoeksvraag en een eventuele hypothese op het einde van de derde graad.

Uitrusting	De school voldoet ruimschoots aan de minimale materiële vereisten van de leerplannen economie.
<i>ICT</i>	
<i>Inzet uitrusting</i>	In het vaklokaal beschikken de leerlingen elk over een eigen computer met de nodige software en een internetaansluiting. Daarnaast bieden extra banken en stoelen de mogelijkheid om bepaalde leerinhouden aan te brengen via onderwijsleergesprekken of meer activerende werkvormen. De verschillende klasgroepen worden regelmatig in het vaklokaal geroosterd. De andere lokalen beschikken minimaal over een computer en beamer.
<i>Leermiddelen</i>	

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De meeste leerlingen halen behoorlijke tot goede resultaten voor economie. De evaluatie is representatief voor het geheel van de leerplandoelen. Er is een correcte spreiding van de vragen over de behandelde leerstof en, in de derde graad, een evenwichtige puntenverdeling tussen algemene economie en bedrijfswetenschappen.

De evaluatie van het dagelijks werk gebeurt in beide graden door toetsen en taken. Zowel vakgebonden als algemene attitudes tellen mee in de cijfers voor dagelijks werk.

De examens bevatten zowel kennis-, toepassings- als inzichtsvragen. Het niveau van de vraagstelling is doorgaans goed: aansluitend bij de lespraktijk worden de meeste leerplandoelen bevraagd in contexten en met behulp van de actualiteit. Toch duiken in beide graden steevast ook enkele vragen op die de loutere reproductie van op zichzelf staande concepten beogen. Er is geen duidelijke leerlijn waarneembaar voor wat het gevraagde beheersingsniveau betreft. De toetsen en proefwerken zijn verzorgd opgesteld en bevatten een puntenverdeling per vraag.

De evaluatie van de onderzoeksopdrachten gebeurt transparant en omvat alle elementen van de specifieke eindtermen inzake onderzoekscompetentie. De vakgroep zoekt actief naar manieren om proces-, peer- en zelfevaluatie succesvol te integreren.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

Het leerklimaat is aangenaam en veilig. De onderwijsleergesprekken laten voldoende ruimte voor inbreng en interactie vanwege de leerlingen. Tijdens de lessen krijgen ze ook de mogelijkheid om de behandelde leerplandoelen individueel in te oefenen en toe te passen via opdrachten op de computer. De leraren leveren heel wat inspanningen op het vlak van preventieve leerbegeleiding. Ze maken hierbij onder meer gebruik van het elektronisch leerplatform. Leerlingen maken samenvattingen, leggen begrippenlijsten aan en krijgen extra oefeningen aangeboden. De te kennen leerstof voor toetsen en examens wordt op voorhand duidelijk afgebakend. De leerlingen verbeteren toetsen en taken aan de hand van een correctiesleutel. Ook de examens kunnen de leerlingen nadien inkijken. Leerlingen met blijvende problemen voor economie worden met behulp van de studiefiche nader opgevolgd.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

De leraren en de vakgroep zijn professioneel en geëngageerd. De vakgroepwerking berust zowel op formele als op informele contacten. De vakgroepvergaderingen worden niet alleen benut om praktische afspraken te maken, maar ook om het eigen vakdidactisch handelen in vraag te stellen. De vakgroep heeft diverse leerlijnen uitgewerkt, en waakt over de horizontale samenhang in de leerplanrealisatie en evaluatie.

3.1.1.4 Esthetica in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Economie-wiskunde, Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen, Wetenschappen-wiskunde (leerplan 2004/0279/006)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. Dit blijkt uit een sterk leerplangericht onderwijsaanbod. De evaluatiepraktijk is vernieuwend en kwaliteitsvol.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerplandoelstellingen van het leerplan esthetica worden in voldoende mate gerealiseerd. Het kwaliteitsvol onderwijs is onder meer het resultaat van een doordachte en collegiaal gedragen visie. Dit weerspiegelt zich in de planningsdocumenten zoals de jaarplannen die als werkinstrumenten worden opgevat. Het reflecteren over de benadering van het leerplanwerk en de behandeling van de leerplandoelstellingen krijgen gestalte in een sterk gevarieerd en boeiend esthetica-onderwijs. Doorheen de twee leerjaren loopt een goed uitgebalanceerde lijn van verkennen van een ruim aantal kunstvormen. De leerplanrealisatie kenmerkt zich door het leren hanteren van een begrippenkader en dit dadelijk in functie van een individuele artistieke beleving. Naar de geest van het leerplan wordt een strikt chronologische behandeling bewust vermeden. Toch worden doorheen het leerstofaanbod een groot aantal werken, uitingen, strekkingen en periodes uit de kunst behandeld. Deze leerplanbehandeling zorgt ervoor dat de leerlingen met heel uiteenlopende kunst worden geconfronteerd en zo stilaan kunnen groeien in het vormen van een persoonlijke smaak en mening inzake kunst. Dit kunstzinnig onderwijs wordt met een groot aantal beeld-, film- en muziekfragmenten geïllustreerd. Deze zijn representatief en goed gedoseerd en vormen de slagader bij het werken aan de kunstbeleving ten behoeve van de leerlingen. Deze talrijke illustratiemomenten zijn niet alleen illustrerend, maar geregeld ook confronterend en bevorderen zo bij de individuele leerling de ontwikkeling van een gezond kritische attitude ten aanzien van de kunsten.

Het esthetica-onderwijs voorziet naast een gedoseerd aanbod van een begrippenkader en de oefeningen om dit te leren hanteren ook in uiteenlopende en creatieve activiteiten. Ongetwijfeld zijn deze denk- en doe-activiteiten een beklijvende benadering en ervaring bij het omgaan met kunst. De manuele en corporele oefeningen die vanuit deze activiteiten ontstaan zijn niet alleen origineel, maar leveren effectief winst op bij de leerplanrealisatie.

Voorts wordt ook de sociale functie van kunst op een interessante manier gelinkt aan de behandelde lesonderwerpen. Er worden ook ruime inspanningen geleverd om de kunst in de actuele samenleving te behandelen. De lessen esthetica krijgen ook concretisering via extramurale activiteiten. Deze worden degelijk voorbereid, brengen afwisseling en dragen ook bij tot het realiseren van de vakoverschrijdende vorming.

Algemeen mag gesteld worden dat het aangeboden esthetica-onderwijs een specifieke invulling geeft en een meerwaarde biedt binnen de totale vorming van de leerlingen derde graad.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

De evaluatiepraktijk vertrekt qua organisatie vanuit afspraken die het resultaat zijn van overleg tussen de schoolleiding en de kleine vakgroep. De informatie over de evaluatiepraktijk ten behoeve van de leerlingen en ouders is degelijk en verloopt onder meer via het digitaal schoolplatform.

Zowel de opbouw als de inhoud van de permanente evaluatie is goed naar volledigheid en evenwicht en er is een logische aansluiting met de leerplanbehandeling.

De vakgroep slaagt erin om de vernieuwende werkvormen uit de lespraktijk, zoals onder meer het hoekenwerk en het portfolio, mee te nemen in de evaluatiepraktijk. Deze invulling zorgt ervoor dat de leerlingresultaten voor esthetica de optelsom zijn van een uiteenlopend en ruim aantal evaluatievormen. Het is ook een pluspunt dat zowel het portfolio als het hoekenwerk ruimte voorzien in keuzemogelijkheden voor de individuele belangstelling van de leerling. De uitwerking van het portfolio over de twee leerjaren van de derde graad is heel zinvol.

Nazicht van de evaluatiedocumenten laat zien dat de leraren de link met de leerplandoelstellingen screenen en bijsturen of aanpassen waar nodig. De evaluatiepraktijk stelt het kunstwerk en de kunstbeleving als het centrale uitgangspunt. Deze invulling spoort met de filosofie van het leerplan in het algemeen en met de uitwerking van de evaluatiepraktijk in het bijzonder. De evaluatiedocumenten zijn zorgvuldig qua opmaak en helder qua vraagstelling. Er is ook een puntenverdeling opgenomen. De leerlingresultaten zijn goed.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Er heerst binnen de les esthetica een positieve leer- en werksfeer. Het aangeboden lesmateriaal is kwaliteitsvol en goed afgestemd op de leerplanbehandeling. De leerbegeleiding is degelijk voor wat de instructie betreft. Het lesmateriaal is ondersteunend en toont de ankerpunten van het lesverloop. Ze zijn wel bedoeld om het zelfstandig noteren aan te moedigen. De weergave van de talrijke illustraties is goed en het is ook een pluspunt dat de leerlingen via het digitaal platform het lesmateriaal individueel en op eigen tempo opnieuw kunnen raadplegen.

De vakgroep heeft werk gemaakt van het zoeken naar activerende werkvormen binnen het esthetica-onderwijs. Uit lesobservaties en gesprekken blijkt dat deze keuze een élan vital geeft aan deze kunsteducatie.

Het initiatief om bij sommige activiteiten ook een beknopt logboek bij te houden, is waardevol.

Algemeen worden de lessen esthetica zorgvuldig en met een ruime variatie opgebouwd. Het feit dat de leerlingen geïnformeerd worden over de leerplanbehandeling en de leerplandoelstellingen, verhoogt hun betrokkenheid en biedt een houvast ten aanzien van het esthetica-onderwijs.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

Het vaklokaal is ruim en het schoolmeubilair is degelijk, ook ergonomisch. De akoestiek is voortreffelijk en bij beeldprojectie is de verduistering adequaat. De ICT-apparatuur is aanwezig en wordt heel goed aangewend bij het leerplanwerk. De aankleding van het lokaal is representatief en verzorgd. Voor een aantal activerende werkvormen zoals bijvoorbeeld het hoekenwerk, worden ook nog andere aangepaste ruimten gebruikt.

Professionalisering Deskundigheidsbevordering

De kleine vakgroep is dynamisch en vormt een interessant forum voor de verdere verdieping van het vakkenonderwijs. Er zijn in de voorbije twee schooljaren talrijke inspanningen geleverd om de vitaliteit van het esthetica-onderwijs nog op te tillen.

Uit de verslaglegging van de vakgroepwerking blijkt een collegiale esprit en een gezamenlijke doelgerichtheid. De individuele studie via vakliteratuur is doelgericht en verdient aanmoediging. Omwille van het inzicht in de verticale leerlijnen van de kunstzinnige vakken verdient het aanbeveling om minstens jaarlijks een diepgaand overleg te houden met de leraren muziek en plastische opvoeding.

3.1.1.5 Frans in aso tweede graad in de studierichting Wetenschappen (Leerplan 2012/7841/007)

Voldoet

Het aanbod aan leerplandoelstellingen voldoet. De evaluatie laat globaal toe om het studiepeil van de leerlingen in te schatten. Uit de resultaten blijkt dat de meerderheid van de leerlingen de leerplandoelstellingen bereikt. De leerlingen kunnen rekenen op een voldoende leerbegeleiding. De uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerlingresultaten zijn behoorlijk tot goed. Ze wijzen globaal op een voldoende studiepeil bij nagenoeg alle leerlingen.

In het algemeen is het onderwijs sterk gericht op het verwerven van de vijf taalvaardigheden. Het aanbod aan leerplandoelen vertoont evenwel nog een aantal lacunes.

Kennis wordt sterk functioneel onderwezen in samenhang met het oefenen van vaardigheden. De communicatie tijdens de lessen verloopt volledig in het Frans, wat bijdraagt tot het leerproces.

De leerlingen krijgen voldoende de gelegenheid om het begrijpend luisteren en lezen te oefenen.

De variatie van tekstsoorten voor de receptieve vaardigheden is voor verbetering vatbaar. Prescriptieve en argumentatieve teksten komen veeleer weinig aan bod. Er wordt ook weinig gereflecteerd met leerlingen over tekstopbouw en genreconventies. Strategieën worden beperkt expliciet onderwezen en geoefend. De opdrachten bij de teksten bestrijken het beschrijvend en structurerend niveau. Het beoordelend verwerkingsniveau komt aan bod bij de evaluatie van de spreekvaardigheid. Het niveau van de teksten sluit aan bij de vereisten van de leerplandoelstellingen. Leerlingen lezen zelfstandig een aantal boekjes.

De mondelinge interactie krijgt voldoende invulling via rollenspelen en klasgesprekken. De spreek- en schrijfvaardigheidstraining voldoen nipt omdat niet alle taaltaken gericht worden aangeboden. De vakgroep plant het onderwijs nog niet voldoende vanuit de leerplannen. Het mondeling samenvatten van teksten (ET 20), het uitbrengen van een verslag (ET 21) en het presenteren (ET 22) worden niet of zeer beperkt behandeld. De schrijfvaardigheidstraining is intensief maar wordt eenzijdig benaderd. Hierdoor zijn er een aantal lacunes: het beschrijven van een situatie, gebeurtenis of ervaring (ET 31), het samenvatten van teksten (ET 32), het schrijven van een verslag (ET 35) en het voeren van digitale correspondentie (ET 36) worden te weinig geoefend. Er is in het algemeen aandacht voor reflectie over grammaticale en lexicale correctheid. Strategieën bij het spreken en het schrijven blijven evenwel nog veeleer impliciet.

Het gebruik van films, liedjes en internetsites draagt bij tot het verwerven van de (inter)culturele competentie. De leerlingen lezen teksten waarvan de inhoud relevant is voor de Franstalige cultuur en leefwereld.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie maakt het mogelijk om het studiepeil van de leerlingen te beoordelen. Kennis wordt geïntegreerd beoordeeld. De vijf taalvaardigheden komen globaal voldoende aan bod. De lacunes in de evaluatiepraktijk sluiten aan bij deze in het aanbod. Een aantal vakattitudes maken deel uit van de evaluatie. De vakgroepen hebben vorig schooljaar het evaluatiesysteem opgenomen als prioritair aandachtspunt. Het accent werd verlegd van een veeleer summatieve naar een formatieve benadering van de evaluatiepraktijk. Het nieuwe systeem werkt in de hand dat er in verhouding meer gewicht komt te liggen op het lezen en schrijven dan op het luisteren en spreken en de mondeling interactie. De vakgroepen hebben dit over het hoofd gezien. Leerlingen krijgen doorgaans gerichte feedback over hun prestaties en verbeteren de fouten. De leerlingen weten wat van hen wordt verwacht. Bij examens krijgen ze leerstofoverzichten. De examens en herhalingstoetsen zijn voorzien van een puntenverdeling. De beoordeling van de spreek-, gespreks- en schrijfvaardigheid gebeurt in het algemeen op basis van scorewijzers met criteria. De studiewijzers bij persoonlijke opdrachten bevatten scorewijzers met duidelijke criteria.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Er is aandacht voor preventieve leerbegeleiding. Leerlingen worden aangemoedigd tot participatie. De vakgroep reikt studietips aan en ondersteunend naslagwerk. Het zelfstandig leren en de reflectie over de taal maken deel uit van de onderwijsaanpak. De verantwoordelijkheid voor de remediëringsinitiatieven ligt bij de individuele leraar. De leerlingen kunnen steeds terecht voor extra uitleg. Leerlingen met een waarschuwing of met tekorten krijgen een studiefiche waarmee het leerproces op de voet wordt gevolgd. De effecten van de remediëringsinitiatieven op de studieresultaten worden in kaart gebracht en op klassenraden gecommuniceerd. Bij examens worden in sommige klassen veel schrijfopdrachten gemaakt die achteraf echter niet door de leerlingen worden verbeterd. Hier worden leerkansen gemist.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Er zijn voldoende mogelijkheden tot het gebruik van audiovisuele middelen. Elk lokaal beschikt over een computer en een beamer. De bibliotheek bevat door de leerlingen uitleenbare fictie. De leraren integreren ICT in de onderwijspraktijk. Leerlingen werken nog niet genoeg met naslagwerken tijdens de lessen.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De vakwerking wordt sterk aangestuurd door de schoolleiding en vormt een hefboom voor de kwaliteitsbewaking. De vakgroepen werken op basis van prioriteiten per schooljaar. Naar aanleiding van de fusie van het college met het lyceum en de vernieuwing van de leerplannen, hebben de vakgroepen sterk ingezet op het maken van inhoudelijke en praktische afspraken voor de onderwijs- en evaluatiepraktijk. Leraren professionaliseren zich voldoende door het volgen van nascholingen, door zelfstudie en door het uitwisselen van informatie. De ondersteuning van de pedagogische begeleiding wordt regelmatig ingeroepen.

3.1.1.6 Frans in aso derde graad in de studierichting Humane wetenschappen, Frans en Engels in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen (Leerplannen D/2014/7841/004, D/2014/7841/005 en D/2014/7841/003)

Voldoet

Het aanbod aan leerplandoelstellingen voldoet en de evaluatie is representatief. De leerlingenresultaten zijn behoorlijk tot goed. De leerlingen kunnen rekenen op een professionele leerbegeleiding. De uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerplandoelen voor de basisvorming worden voor beide talen ruim bereikt in de onderzochte studierichtingen. De nadruk van het onderwijs ligt op de vijf taalvaardigheden die de leerlingen intensief oefenen zowel in de lessen als bij zelfstandige opdrachten. De kennis wordt in het algemeen sterk geïntegreerd aangeboden in de vaardigheden. Het consequent gebruik van de doeltaal tijdens de lessen ondersteunt de taalvaardigheidsverwerving.

Het aanbod aan doelstellingen voor de receptieve vaardigheden is volledig. Beide vaardigheden worden genoeg geoefend, maar de leesvaardigheidstraining is intensiever dan de luistervaardigheidstraining. De luister- en leesteksten zijn van een goed niveau en ze bestrijken alle tekstsoorten. Prescriptieve teksten komen evenwel minder aanbod. Het verwerkingsniveau van de opdrachten sluit aan bij de vereisten van de leerplannen. De leerlingen lezen zelfstandig een aantal artistiek-literaire teksten (romans) en zakelijke of wetenschappelijke artikels en maken daarbij uitdagende, soms creatieve verwerkingsopdrachten die ze bundelen in een leesportfolio. Luister- en leesstrategieën zitten doorgaans verwerkt in de vraagstelling bij teksten.

Ook het aanbod aan leerplandoelstellingen voor spreek-, gespreks- en schrijfvaardigheid voldoet. Alle doelen worden aangeboden. De taaltaken komen evenwel niet altijd evenwichtig aan bod. Het verwoorden van een spontane mening en van een beredeneerd standpunt komen uitgebreid aan bod. Informele (digitale) correspondentie (ET 38) en het mondeling en schriftelijk uitbrengen van een verslag (ET 21 en 37) worden echter beperkt behandeld. Genreconventies en tekstopbouw vormen voor een aantal tekstsoorten een leidraad voor de leerlingen bij het produceren van teksten, zoals bij het geven van een presentatie. Bij andere tekstsoorten (verslag, samenvatting, beredeneerd standpunt) komen deze aspecten te weinig gericht aan bod. De aandacht voor leerstrategieën uit zich o.m. in uitstekende studiewijzers die het schrijf- en spreekproces van de leerlingen ondersteunen bij persoonlijke opdrachten. In het kader van het taalportfolio voor de leerlingen van de studierichtingen met pool moderne talen is er voldoende aandacht voor het schrijfproces. De leerlingen maken een tweede versie waarbij ze hun fouten verbeteren en eruit leren. Voor andere schrijfopdrachten is dit evenwel niet altijd het geval.

De behandelde onderwerpen hebben een hoge literaire en/of actualiteitswaarde en sluiten aan bij de interesses van de leerlingen die uitgedaagd worden om kritisch te reflecteren over actuele, historische en universele thema's. Een aantal vakoverschrijdende eindtermen komen aan bod. De (inter)culturele component van het leerplan krijgt aandacht. Het gebruik van films, chansons en internetsites draagt hiertoe bij. Leerlingen lezen teksten waarvan de inhoud relevant is voor de Franstalige/Engelstalige cultuur en leefwereld. De vakgroepen leveren inspanningen om de leerlingen de taal te laten beleven o.a. door uitwisselingsprojecten.

De specifieke eindtermen worden voldoende bereikt in alle onderzochte studierichtingen. De vakgroepen hebben duidelijke afspraken gemaakt i.v.m. het realiseren van de onderzoekscompetentie (SET 16 tot 18). Er is voorts een aanzet tot het evenwichtig verdelen van de andere specifieke eindtermen over de taalvakken heen (SET 1 tot 15). De beoogde verbreding van de communicatieve vaardigheden wordt ruim bereikt. Leerlingen leren communiceren over een breed gamma van onderwerpen met een voldoende rijk en genuanceerd taalgebruik. De verdiepende reflectie over taal komt vooral aan bod in de onderzoeksopdrachten. Het vormt een uitdaging voor de vakgroepen om voldoende vanuit (beperkte) theoretische referentiekaders eigen aan het wetenschapsdomein van de talen te werken. Het verder verkavelen van de specifieke eindtermen over de taalvakken heen, kan hierin ondersteuning bieden.

De vakgroepen hebben stappen gezet in het didactisch operationaliseren van de specifieke eindtermen om de door de leerplannen bedoelde verdieping te realiseren. Voor beide talen is er veel aandacht voor het domein 'Taal en cultuur' (SET 4 tot 9). De specifieke eindterm 5 komt evenwel erg impliciet aan bod. Binnen het domein 'Taal als systeem' krijgt het inzetten van strategieën, het gebruik van passende hulpmiddelen en het evalueren en bijsturen van het leerproces de gepaste invulling (SET 11 en 12). Ook de taalvariatie wordt voldoende geëxploreerd (SET 13). Het herkennen en beschrijven van tekstsoorten (SET 12) blijft veeleer beperkt tot literaire teksten en een aantal andere tekstsoorten zoals argumentatieve teksten en presentaties. Ook de impact van de context op de betekenis van de taaluiting (SET 13) en het herkennen van gelijkenissen en verschillen tussen talen (SET 15) wordt weinig gericht aangeboden vanuit een referentiekader. Het domein 'Taal en communicatie' (SET 1, 2, 3) is het zwakke broertje in de onderwijspraktijk. Oorzaak hiervan is de moeilijkheid die de leraren ervaren om deze eindtermen te interpreteren en te vertalen naar concrete opdrachten.

Vorig schooljaar hebben alle leerlingen een literair onderzoek uitgevoerd voor Engels. De leerlingen van Latijn-moderne talen voerden ook een onderzoek uit voor Frans. Dit schooljaar oefenen leerlingen de onderzoekscompetentie zowel voor Frans in het eerste leerjaar van de derde graad (literair vraagstuk) als voor Engels in het tweede leerjaar (linguïstisch vraagstuk). De onderzoekscompetentie wordt geïntegreerd benaderd. De recent geactualiseerde studiewijzer voor Engels, waarin de verschillende stappen van het onderzoek opgenomen zijn, vormt een voorbeeld van goede praktijk. Uit de werkjes van vorig schooljaar blijkt dat leerlingen een onderzoeksvraag leren stellen. Literatuurstudie (Frans) en corpusanalyse (Engels) vormen de basis van de onderzoeksmethodiek. Leerlingen presenteren de onderzoeksresultaten schriftelijk en mondeling en evalueren het leerproces ook zelf. Via een logboek leren ze plannen. Er is voorts ook aandacht voor het samenwerkend leren. Het talige niveau van de werkjes is goed. De inhoudelijk diepgang voldoet. Mogelijke verbeterpunten situeren zich in het confronteren van de resultaten met andere standpunten en het gericht werken vanuit beperkte wetenschappelijke referentiekaders. Voor Frans werkt de aard van de onderzoeksvraag in de hand dat de leerling op basis van literatuurstudie veel feitelijke kennis opzoeken en in hun rapport weergeven. Hierbij maken ze eenzijdig gebruik van internetsites. Vraag is of hier geen kansen worden gemist om meer toepassingsgericht te werken aan literaire teksten.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatie is voldoende representatief voor de leerplandoelen van de basisvorming. Functionele kennis wordt bevraagd in relevante communicatieve contexten of geïntegreerd in taaltaken. De evaluatie van de taalvaardigheden sluit aan bij het aanbod aan doelstellingen en vertoont dezelfde (beperkte) onevenwichten. De sterke integratie van bevraging van kennis en vaardigheden gaat soms ten koste van een valide en betrouwbare toetstechniek.

De specifieke eindtermen m.b.t. de onderzoekscompetentie (SET 16, 17, 18) werden vorig schooljaar gericht geëvalueerd via het vak Engels. Hierbij was er vooral aandacht voor het product. Het onderzoeksproces werd beperkter geëvalueerd. De vakgroep heeft de criteria evenwel aangepast dit schooljaar zodat het onderzoeken meer procesmatig kan worden beoordeeld. Een beperkt aantal andere specifieke eindtermen worden toepassingsgericht bevraagd. Het is een uitdaging voor de vakgroep om uit te zoeken op welke manier de overige specifieke eindtermen zouden kunnen geëvalueerd worden.

De vakattitudes maken deel uit van de evaluatie. De vakgroep Engels heeft de criteria dit schooljaar beter afgestemd op de eindtermen dan voorheen. Voor Frans worden naast de vakattitudes ook gedragsaspecten beoordeeld.

De vakgroepen hebben vorig schooljaar het evaluatiesysteem opgenomen als prioritair aandachtspunt. Het accent werd verlegd van een veeleer summatieve naar een formatieve benadering van de evaluatiepraktijk. Het nieuwe systeem werkt in de hand dat er in verhouding meer gewicht komt te liggen op het lezen en schrijven dan op het luisteren en spreken en de mondelinge interactie. De vakgroepen hebben dit over het hoofd gezien. Leerlingen krijgen doorgaans gerichte feedback over hun prestaties en verbeteren de fouten.

De evaluatie is transparant. Leerlingen worden in het begin van het schooljaar geïnformeerd over het evaluatiesysteem en de vraagstelling. De studiewijzers bij persoonlijke opdrachten bevatten scorewijzers met duidelijke criteria

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

Bij de klasbezoeken werd vastgesteld dat er wordt gewerkt in een stimulerende sfeer. Leerlingen worden aangemoedigd tot participatie en interactie. De lessen verlopen afwisselend via onderwijsleergesprekken en duo- of groepswork, waarbij leerlingen met elkaar communiceren en zo de taal intensief oefenen.

De aandacht voor preventieve leerbegeleiding is een voorbeeld van goede praktijk. Bij aanvang van de derde graad maken de leerlingen een diagnostische toets voor grammatica en formuleren ze persoonlijke aandachtspunten op basis van de resultaten. De lessen worden visueel ondersteund. Leerlingen krijgen doorgaans studietips, ondersteunende compendia en, bij zelfstandige opdrachten, goed uitgewerkte studiewijzers en stappenplannen. De verwachtingen zijn transparant. Het begeleid zelfstandig leren wordt sterk gestimuleerd. De meeste leraren ondersteunen het zelfstandig leren door verbeterleutels aan te reiken via het elektronisch platform. Er is voorts veel aandacht voor het reflecteren over de leerprestaties.

Leerlingen die moeilijkheden ervaren kunnen terecht bij hun leraar voor extra uitleg en remediëringsoefeningen. Ze worden sterk geresponsabiliseerd t.o.v. het eigen leerproces. De effecten van de remediëring worden globaal opgevolgd bij klassenraden.

Uitrusting De infrastructuur en uitrusting voldoen. Elk leslokaal is uitgerust met een
ICT beamer, geluidsinstallatie en computer met internetaansluiting. De vakgroep
Inzet uitrusting beschikt over het nodige didactisch materiaal. De bibliotheek bevat door de
Leermiddelen leerlingen uitleenbare fictie. De meeste leraren integreren de mogelijkheden van
 ICT in hun onderwijspraktijk. Naslagwerken worden beperkt aangewend door de
 leerlingen tijdens de lessen.

Deskundigheidsbevordering De vakwerking wordt sterk aangestuurd door de schoolleiding en vormt een
Overleg hefboom voor de kwaliteitsbewaking. De vakgroepen werken op basis van
Vorming prioriteiten per schooljaar. Naar aanleiding van de fusie van het college met het
 lyceum en de vernieuwing van de leerplannen, hebben ze sterk ingezet op het
 maken van inhoudelijke en praktische afspraken voor de onderwijs- en
 evaluatiepraktijk. Leraren professionaliseren zich voldoende door het volgen van
 nascholingen, door zelfstudie en door het uitwisselen van informatie. De
 ondersteuning van de pedagogische begeleiding wordt regelmatig ingeroepen.
 Het responsief vermogen en de professionaliteit en inzet van de vakgroepen
 komen tot uiting in de kwaliteit van het onderwijs.

3.1.1.7 Fysica in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-Wetenschappen, Moderne talen- wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2006/0279/058)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden kwaliteitsvol gerealiseerd. De infrastructuur en de uitrusting
 ondersteunen de leerplanrealisatie. De leerlingen worden voldoende begeleid.

Onderwijsaanbod De vaststellingen hebben betrekking op de basisvorming en op het specifiek
Volledigheid gedeelte. De leerplandoelstellingen worden volgens de vereisten van de
Evenwicht leerplannen aangeboden. Het studiepeil is hoog en de leerlingen verwerven een
Beheersingsniveau goede basis voor vervolgstudies in wetenschappelijke richtingen. Er is aandacht
Samenhang voor het experimentele luik van het vak. Demonstratieproeven en
 multimediatoeepassingen ondersteunen het onderwijsproces. De
 leerlingenpractica omvatten zowel gesloten als meer open opdrachten. Hierdoor
 versterken de leerlingen hun competentieontwikkeling van 'onderzoekend leren'
 naar 'leren onderzoeken'. Ze leren strategieën om hun meetresultaten digitaal te
 verwerken en worden aangespoord om kritisch na te denken over de
 onderzoeksresultaten. Er is expliciete aandacht voor het verwerven van
 probleemoplossende vaardigheden. De leerinhouden worden gelinkt aan
 maatschappelijke toepassingen en getalenteerde leerlingen worden gemotiveerd
 om deel te nemen aan de fysicaolympiade.

De vakgroepen biologie, chemie en fysica maakten afspraken voor het realiseren
 van de specifieke eindtermen over onderzoekscompetentie. Ze hanteren
 hiervoor een leerlijn die ze graadoverschrijdend uitwerkten. De leerlingen
 verwerven tijdens de leerlingenpractica in de drie vakken deelcompetenties voor
 het leren onderzoeken. Ze voeren op het einde van de graad binnen één van
 deze wetenschappelijke vakken een opdracht uit, waarin de drie eindtermen
 over onderzoekscompetentie in principe aan bod kunnen komen. Het zelfstandig
 en kritisch informatie verwerven en het stellen van onderzoeksvragen worden in
 de opdracht voor fysica onderbelicht.

Uitrusting De beschikbare infrastructuur en de leermiddelen ondersteunen de
ICT leerplanrealisatie en ze worden efficiënt ingezet. De integratie van ICT in het
Inzet uitrusting onderwijsproces is voorbeeldig. De school schept financiële ruimte om de
Leermiddelen uitrusting optimaal af te stemmen op de vereisten van de leerplannen en van het
hedendaags onderwijs. De nieuwe wetenschapslokalen vormen een aangename
leer- en werkomgeving en hebben een actuele uitstraling.

Evaluatiepraktijk De leerlingenevaluatie is representatief voor de leerinhouden en ze vertrekt
Evenwicht grotendeels vanuit de leerplandoelstellingen. De leerplandoelstellingen komen
Volledigheid niet altijd evenwichtig aan bod in de evaluatie. Soms bevatten examens een
Beheersingsniveau groot aantal vragen over hetzelfde onderwerp. Het bevragen van
Transparantie uitbreidingsleerstof wordt niet bewust afgewogen, maar het aandeel van de
uitbreidingsvragen is aanvaardbaar. De vraagstelling peilt naar kennis,
vaardigheden en inzicht. Experimentele vaardigheden en een aantal
vakgebonden attitudes worden geëvalueerd tijdens de practica en bij de
opdrachten in het kader van onderzoekscompetentie. Bij de evaluatie van de
onderzoekscompetentie is er echter te weinig aandacht voor procesevaluatie. In
het totaalcijfer van de leerlingen krijgt het onderdeel onderzoekscompetentie
bovendien weinig gewicht.

De opgaven van toetsen en examens zijn gevarieerd en helder geformuleerd. Ze
worden echter nog te weinig gekaderd in levensechte en relevante contexten. De
evaluatiecriteria zijn transparant en de leerlingen weten hoe hun rapportcijfer tot
stand komt.

Er zijn weinig tekorten op jaarbasis. De leerlingenresultaten in combinatie met
het aanbod en de evaluatiepraktijk tonen aan dat een meerderheid van de
leerlingen de leerplandoelstellingen bereikt.

Leerbegeleiding Tijdens de lessen krijgen de leerlingen veel gelegenheid tot actieve inbreng.
Preventief Leerlingactieve werkvormen komen aan bod tijdens de practica en bij een aantal
Curatief zelfstandige opdrachten. Er is aandacht voor zowel de preventieve als de
curatieve leerbegeleiding. De lesopbouw en het aangeboden cursusmateriaal zijn
ondersteunend en gestructureerd. De leerlingen krijgen strategieën aangeboden
voor het leren oplossen van vraagstukken. Via het digitaal platform kunnen ze de
verworven vaardigheden extra inoefenen.

Op toetsen en examens weten de leerlingen wat van hen wordt verwacht.
Remediëring en feedback zijn afgestemd op zowel klassikale als individuele
noden. De leerlingenagenda, het digitale platform en de oudercontacten worden
benut om met de ouders te communiceren over studieresultaten en
remediëringsacties.

Deskundigheidsbevordering De vakgroepen wetenschappen vertrekken vanuit een visie die gericht is op het
Beginsituatieanalyse aanbieden van leerlinggericht en motiverend onderwijs. De organisatie van de
Vorming vakgroepwerking vertrekt van de behoeften van de betrokken leraren. De
Overleg recente herschikking van het onderwijsaanbod op beide campussen en de
vernieuwing van de wetenschapslokalen vormden een grote uitdaging, die met
veel inzet van alle betrokkenen succesvol is verlopen. De professionele
samenwerking en de vakdeskundigheid van de leraren wetenschappen leiden tot
een kwaliteitsvol onderwijsproces. De vakgroepen beschikken over een groot
reflecterend vermogen.

3.1.1.8 Wiskunde in aso tweede graad in de studierichting Economie (leerplan D/2002/0279/047)

Voldoet

Het aanbod is voldoende gericht op het leerplan. De evaluatie gaat in voldoende mate na of de leerlingen de onderwijsdoelstellingen bereiken.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerlingen krijgen de meeste leerplandoelen met voldoende diepgang aangeboden. De vakgroep biedt alle onderwerpen op het hoogste verwerkingsniveau aan en behandelt bovenop de basisleerstof heel wat uitbreidingsdoelen. Sommige leerstofonderdelen overstijgen ruim de verwachtingen van het leerplan.

De leerlingen verwerken sommige leerplandoelstellingen niet of met onvoldoende diepgang. Het onderwerp differentiequotiënt (ET 32) en enkele doelen omtrent ruimtemeetkunde (ET 42 en ET43) komen niet aan bod. Bepaalde onderdelen van de statistiek (ET48, ET49 en ET50) krijgen weinig aandacht. De leerlingen oefenen uitgebreid het rekenen met gegevens. Het interpreteren van tabellen en andere voorstellingen van statistische gegevens komt veeleer beperkt aan bod.

De leraren zetten snel de stap naar een diepgaande verwerking van de leerstof waardoor het basisverwerkingsniveau niet altijd evenveel aandacht krijgt. De leerlingen oefenen bijvoorbeeld de samenhang tussen de verwoording, de tabel, de grafiek en het voorschrift van een functie (ET 22) weinig in. Zowel in het eerste als het tweede jaar van de graad komt deze eindterm onvoldoende aan bod.

Het naast elkaar aanbieden van twee leerwegen (leerweg 4 en leerweg 5) is ingegeven door de zorg om in de tweede graad een zo breed mogelijke basis aan te bieden om een ruime studiekeuze open te laten in de derde graad. Hierdoor biedt de school voor eenzelfde structuuronderdeel twee verschillende inhouden aan. De school waakt er onvoldoende over dat in de studierichting met vijf wekelijkse lestijden de uitgangspunten van de tweede graad (uitstel van studiekeuze en eenpoligheid van de studierichtingen van de tweede graad) worden gevrijwaard en er geen hypotheek wordt gelegd op de aansluiting met de derde graad. In de officiële documenten (notulen van de delibererende klassenraad, adviezen, rapporten) blijken echter geen conflicten voor te komen.

De vakgroep besteedt in de les voldoende aandacht aan alle vaardigheden (rekenvaardigheid, meet- en tekenvaardigheid, wiskundige taalvaardigheid, denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheid). De leerlingen krijgen voldoende de kans om te oefenen. De lessen verlopen op een gestructureerde wijze met voldoende aandacht voor zelfstandig leren.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De materiële uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren voldoet. De meeste lokalen zijn uitgerust met een computer en beamer. De leerlingen maken op een zinvolle wijze gebruik van het grafisch rekentoestel. De leraren maken zowel bij het aanbod als bij de evaluatie op een doeltreffende wijze gebruik van ICT.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De toetsen en examens bevragen voornamelijk rekenvaardigheden terwijl probleemoplossende en andere vakgebonden vaardigheden minder aan bod komen. De vraagstelling peilt niet altijd naar het door het leerplan beoogde beheersingsniveau. Vele vragen zijn veeleer gericht op de leerinhouden dan op de leerplandoelstellingen. Sommige vragen overstijgen duidelijk de verwachtingen van het leerplan.

De leraren evalueren diverse basisdoelen niet expliciet. De uitbreidingsleerstof maakt een onevenwichtig groot onderdeel uit van de evaluatie waardoor het eindcijfer niet representatief is. Sommige examens bevragen voor meer dan zestig procent uitbreidingsdoelen. Dit leidt voorlopig niet tot onvoldoendes. De meeste leerlingen verwerken de leerstof vlot. Het klasgemiddelde voor het vak wiskunde is veelal wel het laagste van alle vakken en sommige leerlingen vertonen duidelijk lacunes in de parate kennis.

De examenvragen zijn verzorgd en het aantal examenopgaven is redelijk. De evaluatie is transparant, onder meer door een gedetailleerde vermelding van de puntenverdeling.

De vakgroep is nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. Op vakgroep- en schoolniveau werden hieromtrent nog geen sluitende afspraken gemaakt. De leraren maken weinig onderscheid tussen de leef- en leerattitudes en hanteren geen objectieve criteria om de attitudes te meten.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

In alle klassen is de curatieve leerbegeleiding sterk. De leraren bieden remediëringsoefeningen aan en stellen modeloplossingen ter beschikking.

De lessen verlopen op een kalme en gestructureerde wijze. De aandacht voor preventieve leerbegeleiding is een voorbeeld van goede praktijk. De leraren integreren 'leren leren' op een efficiënte wijze in de lesopbouw en stemmen het cursusmateriaal af op de noden van de leerlingen. De integratie van ICT in de les en in de cursus ondersteunt de verwerking van de leerstof. De leraren gaan op een doeltreffende wijze om met het talige aspect van de wiskunde: zowel de Nederlandse taalvaardigheid als de wiskunde-taal krijgen hun plaats. De leraren bieden stappenplannen aan en de leerlingen nemen de studietips ter harte.

De vakgroep geeft uitdagende opdrachten en differentieert waar nodig. Het onderwijsleergesprek verloopt zeer interactief en elke leerling krijgt de mogelijkheid om te participeren en de leerstof zelf te ontdekken.

Om de interesse en het enthousiasme bij de leerlingen te prikkelen, neemt de school deel aan de verschillende wiskundeolympiades en andere wedstrijden.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

Tijdens de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting heeft de vakgroep een aantal nascholingen gevolgd. De nascholingen hebben voldoende impact op de lespraktijk. Multiplicatie van de inhouden is een evidentie aangezien het beleid het gezamenlijk nascholen stimuleert.

De vakgroep is responsief ten aanzien van vastgestelde knelpunten (bijv. parate kennis) en tracht bij te sturen waar nodig.

3.1.1.9 Wiskunde in aso derde graad in de studierichting Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2004/0279/019)

Voldoet

Het aanbod is voldoende gericht op het leerplan. De evaluatie gaat in voldoende mate na of de leerlingen de onderwijsdoelstellingen bereiken.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De vaststellingen hebben betrekking op de basisvorming en het specifiek gedeelte van de bovenvermelde studierichting.

De leerlingen krijgen de meeste leerplandoelstellingen met voldoende diepgang aangeboden. De vakgroep biedt bovenop de basisdoelen heel wat uitbreidingsdoelen aan. De leraren behandelen de basisdoelen niet altijd met evenveel diepgang en stappen snel over naar een hoger verwerkingsniveau. Het is niet altijd even duidelijk of alle leerlingen het minimale beheersingsniveau hebben bereikt. In elke klasgroep vertonen leerlingen lacunes wat betreft de basisvaardigheden en -kennis.

De leerlingen krijgen de specifieke eindtermen met betrekking tot de onderzoekscompetentie (ET20, ET21 en ET22) niet aangeboden conform de vereisten van het leerplan. De leerlingen oefenen niet in het formuleren en onderzoeken van een haalbare onderzoeksvraag. Niet alle leerlingen exploreren de verschillende stappen van wiskundig onderzoek.

De vakgroep tracht een leerlijn voor onderzoekscompetentie op te stellen. In het eerste jaar van de graad voeren de leerlingen een onderzoekopdracht onder begeleiding uit. In het tweede jaar verloopt deze te weinig zelfgestuurd. Tijdens de lessen gebruiken de leraren bepaalde aspecten van het OVUR-schema waardoor de leerlingen onderzoekend leren. Van een leerlijn die start bij onderzoekend leren en eindigt bij leren onderzoeken is voorlopig echter geen sprake.

De leerlingen verwerken de overige leerplandoelen met meer dan voldoende diepgang. De vakgroep biedt de leerplandoelen op het hoogste verwerkingsniveau aan en houdt bij de planning voldoende rekening met een homogene spreiding van de basis- en uitbreidingsleerstof.

De vakgroep besteedt in de les voldoende aandacht aan alle vaardigheden (rekenvaardigheid, meet- en tekenvaardigheid, wiskundige taalvaardigheid, denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheid). De leerling krijgt voldoende de kans om te oefenen. De lessen verlopen op een gestructureerde wijze met voldoende aandacht voor zelfstandig leren.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De materiële uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren voldoet.

De meeste lokalen zijn uitgerust met een computer en beamer. De leerlingen maken op een zinvolle wijze gebruik van het grafisch rekentoestel. De leraren integreren op een doeltreffende wijze ICT, zowel in de lessen als tijdens de evaluatie.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De examens en toetsen zijn representatief voor wat er in de klas gebeurt. De examenvragen zijn verzorgd en helder. De evaluatie is transparant, onder meer door een gedetailleerde vermelding van de puntenverdeling.

Het aantal examenopgaven is hoog. De leraren stellen veel vragen die peilen naar verschillende leerplandoelen tegelijkertijd. Hierdoor is het niet mogelijk na te gaan welke doelen de leerling al dan niet heeft bereikt. De leraren evalueren de meeste basisdoelen niet expliciet. Diverse vragen peilen dan weer naar dezelfde leerplandoelen. Hierdoor verlengt het examen nodeloos terwijl de meerwaarde voor de evaluatie beperkt is.

De examens en toetsen verwachten van de leerlingen een hoog beheersingsniveau wat rekenvaardigheid betreft. De leraren testen de andere vakgebonden vaardigheden op een lager verwerkingsniveau. Vele vragen zijn veeleer gericht op de leerinhouden dan op de leerplandoelstellingen. Sommige vragen overstijgen duidelijk de verwachtingen van het leerplan.

Voor de evaluatie van de onderzoeksopdracht heeft de vakgroep een aantal criteria opgesteld, die weinig valide zijn. De evaluatie verschilt bovendien sterk per leraar en de weging van de onderzoekscompetentie in het totaalcijfer is niet transparant.

De vakgroep is nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. Op vakgroep- en schoolniveau werden hieromtrent nog geen sluitende afspraken gemaakt. De leraren maken weinig onderscheid tussen de leef- en leerattitudes en hanteren geen objectieve criteria om de attitudes te meten.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

In alle klassen is de curatieve leerbegeleiding sterk. De leraren bieden remediëringsoefeningen aan en stellen modeloplossingen ter beschikking.

De lessen verlopen op een kalme en gestructureerde wijze. De aandacht voor preventieve leerbegeleiding is een voorbeeld van goede praktijk. De leraren integreren 'leren leren' op een efficiënte wijze in de lesopbouw en stemmen het cursusmateriaal af op de noden van de leerlingen. De integratie van ICT in de les en in de cursus ondersteunt de verwerking van de leerstof. De leraren gaan op een doeltreffende wijze om met het talige aspect van de wiskunde: zowel de Nederlandse taalvaardigheid als de wiskunde-taal krijgen hun plaats. De leraren bieden stappenplannen aan en de leerlingen nemen de studietips ter harte.

De vakgroep geeft uitdagende opdrachten en differentieert waar nodig. Het onderwijsleergesprek verloopt zeer interactief en elke leerling krijgt de mogelijkheid om te participeren en de leerstof zelf te ontdekken.

Om de interesse en het enthousiasme bij de leerlingen te prikkelen, neemt de school deel aan de verschillende wiskundeolympiades en andere wedstrijden.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

Tijdens de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting heeft de vakgroep een aantal nascholingen gevolgd. De nascholingen hebben voldoende impact op de lespraktijk. Multiplicatie van de inhouden is een evidentie aangezien het beleid het gezamenlijk nascholen stimuleert.

De vakgroep is responsief ten aanzien van vastgestelde knelpunten (bijv. parate kennis) en tracht bij te sturen waar nodig.

3.1.1.10 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid
Doelgerichtheid In het schooljaar 2010-2011 ontwikkelden beide scholen een gezamenlijke aanpak voor de geactualiseerde VOET. Ze werkten een visie uit die gebaseerd is op hun pedagogisch project en die inspeelt op de eigenheid van het leerlingenpubliek in beide vestigingen. Er is een planning uitgewerkt waarin zowel de gemeenschappelijke stam, leren leren als de contexten zijn opgenomen. De meeste VOET worden nagestreefd via lesvervangende projecten, maar een aantal contexten krijgen specifieke invulling via de vakken.

In de eerste graad worden de contexten 'Lichamelijke gezondheid en veiligheid', 'Mentale gezondheid' en 'Sociorelationele ontwikkeling' gekoppeld aan de schoolaccenten 'Compagnie' en 'Comfort'. Ze worden gedragen door een aantal jaar- en graadgebonden projecten. De terugkoppeling van deze projecten aan VOET gebeurt sinds kort meer systematisch, zodat hiaten of overlappingsen kunnen opgespoord en bijgestuurd worden. Zo zijn er initiatieven gepland om de invulling van de context 'Socio-relationele ontwikkeling' te versterken.

De projecten en de aanpak binnen een aantal vakken van de bovenbouw zijn gericht op de contexten rond samenleving en duurzame ontwikkeling. De registratie van de nagestreefde VOET kan kwaliteitsvol gebeuren omdat ze in overleg tot stand komt en zich per initiatief richt op een beperkt aantal eindtermen. Het registratiedocument bevat daardoor bruikbare informatie om de VOET-werking doelgericht bij te sturen. Om binnen leren leren enkele hiaten weg te werken startte de school een actieplan op rond plannen, evalueren, remediëren en motiveren. Zij plant ook bijkomende initiatieven binnen de context Socio-economische samenleving, die nu hoofdzakelijk gekoppeld is aan de pool economie.

Ondersteuning De organisatiestructuur functioneert adequaat. In beide vestigingen is de adjunct-directeur verantwoordelijk voor het opvolgen van de inspanningsverplichting rond VOET. Het VOET-beleid wordt mee uitgetekend door de gemeenschappelijke pedagogische raad, waarin alle vakgroepen vertegenwoordigd zijn. Geregelde communicatie, duidelijke richtlijnen en aansturing van de vakgroepen hebben de voorbije jaren gezorgd voor een breed draagvlak bij het lerarenteam. De schoolleiding staat open voor nieuwe initiatieven en projecten en ondersteunt de leraren bij de koppeling ervan aan de VOET.

Doeltreffendheid De evaluatie van de projecten gebeurt systematisch, maar ze is niet expliciet gekoppeld aan de VOET. Daardoor worden niet alle aspecten van de VOET-werking geëvalueerd. De toegenomen bewustwording leidt er wel toe dat inhoudelijke bijsturingen meer dan vroeger op de VOET-werking gericht worden. De scholen beschikken nog niet over een strategie voor de evaluatie en bijsturing van de VOET-bijdragen door de vakken.

Ontwikkeling	Het directieteam gaat in op de VOET-nascholingen die de begeleidingsdienst aanbiedt. De professionalisering van het lerarenteam werd tot nog toe sterker geënt op de projectwerking dan op de inspanningsverplichting rond VOET. Voor een aantal projecten die sterk de VOET-werking onderbouwen, volgen individuele leraren of afgevaardigden van vakgroepen gerichte vorming. De vakgroepen krijgen voor de VOET-werking ondersteuning door de respectieve pedagogische begeleiders.
Uitvoering Politiek-juridische samenleving	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij alle leerlingen nagestreefd. Deze context wordt vooral in de bovenbouw uitgewerkt. De eindtermen rond participatie en besluitvorming komen aan bod in de werking van de leerlingenraad en in projecten rond verkiezingen. Ze kaderen in de schoolcultuur van participatieve besluitvorming. Zowel het toneel- als het krantenproject dragen sterk bij tot het nastreven van de eindtermen over media. De eindtermen over rechten en plichten, democratie en mondialisering worden nagestreefd tijdens een aantal specifieke activiteiten (schrijfacties voor mensenrechten, externe sprekers, VN-project...). Vooral de vakken geschiedenis en Nederlands dragen sterk bij tot de invulling van deze context.
Mentale gezondheid	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij alle leerlingen nagestreefd. Hoewel ook de bovenbouw aandacht besteedt aan de mentale gezondheid van de leerlingen, wordt deze context vooral in de eerste graad sterk uitgewerkt. In de klasgroepen wordt geregeld aandacht besteed aan het omgaan met emoties en problemen. De leerlingen worden bevraagd over hun welbevinden en een aantal initiatieven zet in op het versterken van de klassfeer. Recentelijk verscherpte de school haar werking rond pesten en vooral cyberpesten. Gekoppeld aan het vak natuurwetenschappen is er een specifiek project rond het leren omgaan met de eigen ontwikkeling en met relaties. In een waaier aan middagactiviteiten en een aantal culturele initiatieven leren de leerlingen omgaan met en zich uitdrukken in kunst en cultuur. Met de begeleide invoering van een planningsagenda wil de school haar leerlingen adequaat leren omgaan met taakbelasting en stressvolle situaties. Met initiatieven rond het gebruik van genotsmiddelen en (cyber)pesten wordt gewerkt aan de weerbaarheid van de leerlingen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles, risicoanalyses en inspraak van het personeel uitvoert.

Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. De sterke en efficiënte samenwerking tussen de preventieadviseur van de scholengemeenschap en de lokale preventieadviseurs zorgt er voor dat de organisatie BVH vanuit een bewuste attitude gebeurt. Vooral de betrokkenheid van de schoolleiding, onder meer door het veelvuldig uitvoeren van een toezichthoudende rondgang doorheen het hele schoolgebouw, zorgt ervoor dat BVH een vast item vormt in de beleidsvoering van de school.

Voorts toont de werkwijze van de instelling ook aan dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en dat ze rekening houdt met de opmerkingen van het schoolteam. Opgemerkte tekorten neemt ze op in de plannen die de beheersing ervan regelen. De uitwerking van het plan is concreet zodat het eigenlijk jaaractieplan fungeert als een werkinstrument. Zowel bij de aanvangsbegeleiding als tijdens de personeelsvergaderingen is er geregeld aandacht voor aspecten van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Dit leidt tot een cultuur waarbinnen ook de individuele leraar zich alsmaar meer geresponsabiliseerd voelt in de gezamenlijke uitwerking van het beleid rond woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de preventieadviseur scholengemeenschap, de lokale preventieadviseurs en de externe dienst, blijken er nog een aantal tekorten te zijn opgemerkt, zowel op het vlak van woonbaarheid en veiligheid als gezondheid en hygiëne. Dit is onder meer het geval voor wat de muziekwinkel in het college betreft. Deze tekorten zitten op het ogenblik van de doorlichting in een procesmatige fase en zijn gedeeltelijk opgelost. De verdere verbeteractie is in het jaaractieplan voorzien.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting niet alle lesplaatsen van de instelling. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in de voorgelegde documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. De eventueel nodige acties die uit deze vaststellingen voortvloeien zijn in het jaaractieplan opgenomen. Een aantal is reeds uitgevoerd tijdens het eerste trimester van het lopend schooljaar.

De preventieadviseur scholengemeenschap alsook de lokale preventieadviseurs zijn nauw betrokken bij het aankoop- en indienststellingsbeleid. De bestelformulieren voor producten of toestellen met een risicofactor worden ondertekend door de preventieadviseur. Zowel van toestellen als machines zijn er indienststellingsverslagen en technische fiches beschikbaar.

De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de instelling tekorten opspoorde en wegwerkte, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school heeft een visie op leerbegeleiding. Ze biedt een gestructureerde leerlingenbegeleiding aan. Leerlingen met specifieke noden, vragen en problemen kunnen terecht bij de leerlingenbegeleiders en de vakleraren. Samen met de ouders en het CLB werkt de school een begeleidingstraject uit om de leerwinst te verhogen.

In het actieplan voor dit schooljaar gaat de aandacht in de eerste graad vooral uit naar planning. Vanuit een bevraging van de leraren en van het welbevinden van de leerlingen is de nood aan een efficiënte planning naar voor geschoven als actiepunt. De leerlingen leren er werken met een plan- en werkagenda.

Ondersteuning Remediëringslessen worden structureel ingebouwd voor Frans (eerste graad) en wiskunde (eerste en tweede graad). Door alle leraren worden heel wat inspanningen geleverd om de leerlingen (ook naschools) te ondersteunen. Naslagwerken, oefenplatforms, leerstofoverzichten, studietips e.d. bieden de leerlingen de nodige referentiekaders.

De leercoördinatoren volgen alle klassenraden op. Zij geven de leerlingen de nodige feedback voor het verbeteren van hun studiehouding of het starten van een individueel traject.

Tijdens de examenperiode kunnen leerlingen die nood hebben aan extra begeleiding en opvolging terecht in de zorgklas. De beslissing om een leerling in de zorgklas toe te laten wordt steeds in overleg met de leraren, de leerlingenbegeleiding, de ouders en de directie genomen. De initiatieven inzake leerondersteuning worden geregistreerd in een digitaal leerlingvolgsysteem.

Doeltreffendheid De curatieve leerbegeleiding is sterk. Leerlingen met zwakke resultaten worden besproken tijdens de begeleidende klassenraad en krijgen aangepaste hulp of een individueel begeleidingsplan. Na een waarschuwing of op aanraden van de klassenraad start de leerbegeleider of de vakleraar een individuele opvolging van een leerling met studiemoeilijkheden voor een of meer vakken (studiefiche). De verwachtingen rond vorm en tijdsduur van de begeleidingsinitiatieven zijn duidelijk voor elk vak. Tijdens de verschillende klassenraden wordt de inzet en de evolutie van de leerling geëvalueerd en opgevolgd.

De preventieve leerbegeleiding is voor een aantal vakken goed, maar biedt voor een aantal vakken nog groeikansen. De eerste effecten van het leren werken met een planningsagenda zijn veelbelovend. Het leren leren in drie stappen (cursus leerklar maken, leerstof studeren, leerstof herhalen) is geïntegreerd in de meeste vakken. Het inzicht in het individuele leerproces (leerstijlen, transfer strategieën e.d.) tijdens de lessen kan echter transparanter gebeuren in sommige vakken.

Ontwikkeling Het schoolteam professionaliseert zich in motiverende leerbegeleiding. Een aantal leraren hebben de nascholing gevolgd. Verdere professionalisering van het team is geprogrammeerd. De werkgroep leerbegeleiding is zich bewust van de nood aan betrokkenheid van het volledige team om schoolbreed vorderingen te maken.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school heeft een duidelijke visie over evalueren en heeft die neergeschreven in een heldere en coherente visietekst. Voor ouders en leerlingen is er een infobundel ter beschikking. De schoolvisie past binnen de afspraken die in de scholengemeenschap zijn gemaakt in het kader van het zorgbeleid. De school vertrekt voor haar attesterings- en oriënteringsbeleid vanuit een aantal oriënteringscriteria voor de 'majorvakken' in de respectievelijke studierichtingen. Om op uniforme en objectieve wijze te kunnen evalueren en oriënteren wenst de schoolleiding dat binnen de vakgroepen gelijkgericht gewerkt wordt wat de inhoud en frequentie van de evaluatie betreft.

Ondersteuning Er bestaan duidelijke afspraken over het aantal rapportperiodes en de puntenverhouding dagelijks werk/examens. Ouders en leerlingen vinden die terug in het schoolreglement en de infobrochure. Elk trimester ontvangen de leerlingen een planning van toetsen en taken. Ze worden gestimuleerd om de planningsagenda op een correcte manier te gebruiken. Om de gelijkgerichtheid inzake evaluatiepraktijk te bevorderen, stuurt de schoolleiding de vakgroepwerking. Dit gebeurt door het vastleggen van een aantal agendapunten en regelmatig contact met de vakcoördinatoren. Geregeld komen ook de vakbegeleiders langs om de leraren in hun evaluatiepraktijk te ondersteunen.

Op de klassenraden worden de resultaten en attitudes van de leerlingen besproken op basis van de gegevens in het leerlingvolgsysteem. De school hanteert duidelijke stappenplannen over welke vormen van remediëring en/of begeleiding in welke gevallen worden opgestart.

Ouders kunnen de leervorderingen van hun kinderen volgen via het digitale puntenboek, waarin de leraren de resultaten van toetsen en taken noteren en waar ruimte is voorzien voor commentaar. Tussentijdse rapporten zijn elektronisch consulteerbaar. Een papieren rapport volgt na elke examenperiode en op het einde van het schooljaar.

De school organiseert regelmatig oudercontacten waarmee ze de overgrote meerderheid van de ouders bereikt.

Doeltreffendheid	Evaluatiepraktijk is een beleidsprioriteit voor de school. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de beoogde gelijkgerichtheid inzake evaluatie bij de meeste, maar nog niet alle vakgroepen bereikt werd. Ook blijkt dat vele vakgroepen worstelen met het evalueren van attitudes. Al te vaak nemen ze gedragsattitudes mee op in de evaluatie van het dagelijks werk. Voor het verrekenen van de vakattitudes wordt gezocht naar objectieve en werkbare evaluatie-instrumenten. Bij het nemen van oriënteringsbeslissingen en het adviseren baseert de school zich op vrij strenge oriënteringscriteria. Die stoelen voornamelijk op de resultaten voor een aantal richtingsspecifieke vakken. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de evaluatiepraktijk in verschillende vakken een hoog beheersingsniveau nastreeft. Dit alles, en het gegeven dat bij de berekening van de jaartotalen de examens veel zwaarder wegen dan het dagelijks werk, maakt dat aan sommige leerlingen wellichtodeloos kansen worden ontnomen. Hoewel de adviezen van de klassenraad doorgaans wel uitgebreid geformuleerd zijn, leveren ze vaak weinig input op prospectief en oriënterend vlak. Een aanzienlijk aantal leerlingen van de derde graad wordt niet geattesteerd in juni, maar dient bijkomende proeven af te leggen. Omdat het hier niet om “uitzonderlijke en individuele gevallen” gaat, maar veeleer om een systematische praktijk van herkansing, vormen deze herexamens een inbreuk op de regelgeving (besluit van de Vlaamse Regering van 19/07/2002, art. 37, §2 en omzendbrief SO 64 rubriek 10.1.4).
Ontwikkeling	De evaluatiepraktijk is zowel op het beleidsniveau als binnen de vakgroepen in volle evolutie. Sinds vorig schooljaar worden in de tweede graad geen uitgestelde beslissingen meer toegekend behalve in gevallen die de regelgeving toelaat. Vanaf dit schooljaar is het gewicht van het dagelijks werk tegenover de examens toegenomen in de eerste graad. Om hun evaluatiepraktijk te versterken volgen alle leraren dit of volgend schooljaar een nascholing over motiverende leerbegeleiding.
Inbreuk(en) op regelgeving	Inbreuk op de regelgeving inzake uitgestelde beslissingen (besluit van de Vlaamse Regering van 19/07/2002, art. 37, §2 en omzendbrief SO 64 rubriek 10.1.4).

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De beleidsvoering krijgt gestalte vanuit een krachtig en stimulerend leiderschap. Vanuit degelijk en veelvuldig overleg realiseert het directieteam een gemeenschappelijk gedragen beleidsvoering. Deze beleidsvoering is doordacht en vormt de hartslag bij de alsmaar verdere groei van de nog relatief jonge pedagogische eenheid. De schoolleiding investeert sterk in een transparant beleid en heldere communicatie. De bewuste opendeurpolitiek etaleert de vlotte bereikbaarheid van de schoolleiding en creëert veel mogelijkheden voor contacten met leraren, leerlingen en ouders. De schoolleiding heeft sterk geïnvesteerd om zich zowel te informeren als te verdiepen in tal van onderwijsvernieuwingen. Het doorgeven van deze vernieuwende impulsen vanuit de schoolleiding naar het lerarenteam heeft de school, ten aanzien van de vorige schooldoorlichting in 2004 veel winst opgeleverd inzake het aanhouden van kwaliteitsonderwijs gekoppeld aan het versterken van een actueel en eigentijds onderwijsaanbod. Het directieteam denkt en werkt ook mee aan de verdere uitbouw van de scholengemeenschap waarvan de collectieve winst duidelijk aanwijsbaar is in verschillende aspecten van het schoolbeleid.
- Visieontwikkeling** De schoolleiding heeft op doordachte wijze werk gemaakt om te komen tot een breed gedragen visie. Vanuit een participatief beleid heeft de schoolleiding samen met een ruim aantal verantwoordelijken van verschillende beleidsdomeinen een visie ontwikkeld. Deze moet zowel garant staan voor de realisatie van het pedagogisch project gebundeld in het drieluik 'Compagnie, Comfort, Kompas' voor de eerste graad en 'in dialoog met talent' voor de bovenbouw als voor de onderwijskwaliteit binnen de pedagogische eenheid van vandaag en morgen. De aanzienlijke inspanningen die de heuse operatie voor de totstandkoming van de pedagogische eenheid van alle participanten heeft geëist, hebben evenwel ook in ruime mate bijgedragen tot de groei naar de kwaliteitsvolle visie die de grondtoon vormt van het geboden onderwijs. De vastlegging van de visie heeft een concretisering in een dynamisch schoolwerkplan, dat als een werkinstrument is opgevat en de leidraad vormt voor de beleidsvoering van de pedagogische eenheid. Het schoolwerkplan vormt de hoeksteen van een termijnplanning en biedt richtingwijzers voor nagenoeg alle facetten van het schoolleven. Omwille van zowel de transparantie als de communicatie is het schoolwerkplan bewust beknopt en helder opgesteld. Het is de schoolpartituur die zowel sturing biedt als ruimte laat en daarmee uitnodigt om deze gezamenlijk en kwaliteitsvol in te vullen.

- Besluitvorming** In de groei naar een pedagogische eenheid heeft de schoolleiding sterk ingezet op veelvuldig overleg en het weloverwogen vastleggen van gedragen conclusies. Hoewel in beide scholen reeds een behoorlijke overlegcultuur leefde, is het structureel en constructief overleg nog aanzienlijk opgetild. Naast de wettelijk verplichte overlegorganen biedt vooral de gemeenschappelijke pedagogische raad een belangrijk forum voor alle aspecten die zowel de inhoud als de verticale opbouw van het onderwijs aanbelangen. Agenda's alsook de verslaglegging van deze vergaderingen tonen het groot belang alsook de diepgang van dit overleg. De stevig gevulde vergaderkalender resulteert ongetwijfeld in een hoog vergaderritme. Omwille van de draagkracht van elke participant is waakzaamheid dan ook geboden. In de groei naar een pedagogische eenheid heeft de schoolleiding ook sterk ingezet op de vakgroepwerking. De dynamische sturing, de concrete opdrachten in relatie tot het schoolwerkplan en de degelijke opvolging hebben de vakgroepen tot prioritaire bouwstenen van het verstrekte onderwijs gemaakt.
- Kwaliteitszorg** In de beleidsvoering van de pedagogische eenheid is kwaliteitszorg als belangrijke attitude ingebouwd. Het directieteam heeft zich door lectuur en vorming sinds geruime tijd in deze materie ingewerkt en deze geconcretiseerd in haar beleidsvoering. Het van dichtbij volgen van leraren en vakgroepen levert een duidelijk zicht op het plannen en uitvoeren en biedt de aanzet om vanuit dit toezicht en in overleg eventuele actiepunten ter verbetering op te stellen. De kwaliteitszorg is binnen het algemeen beleid vooral uitdrukkelijk aanwezig omdat het als sluitstuk fungeert van een ruim aantal overlegorganen. Omwille van de haalbaarheid maakt de schoolleiding de keuze om een realistisch aantal onderwijsitems aan diepgaande kwaliteitszorg te onderwerpen. Onder meer vanuit een denkdag met de pedagogische raad worden deze items gezamenlijk vastgelegd voor een of meerdere schooljaren. Voorts levert het stipt aanhouden van de talrijke functioneringsgesprekken een interessante bouwsteen op voor kwaliteitszorg. De daaruit voortvloeiende afspraken tussen de leraren en de schoolleiding vormen een engagementsverklaring om kwaliteitszorg als een continuüm in het leraarschap in te bouwen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplangerichtheid in de meeste doorgelichte vakken.
- De materiële uitrusting voor het vakkenonderwijs.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het stimulerende leer- en leefklimaat.
- De professionaliteit en de inzet van het schoolteam.
- De vakgroepwerking.
- De leerbegeleiding.
- De brede en harmonische vorming.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het groeitraject naar een pedagogische eenheid.
- Het gedragen en participatief schoolbeleid.
- Het hanteren van het schoolwerkplan als dynamisch beleidsinstrument.
- De kwaliteitszorg.
- Het beleid rond bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De advisering.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de regelgeving

- De regelgeving over uitgestelde beslissingen toepassen conform het Besluit van de Vlaamse Regering van 19/07/2002 betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs artikel 37 paragraaf 2. Omzendbrief SO 64 rubriek 10.1.4. (geen opvolging door de inspectie)

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor alle structuuronderdelen.
- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Gino MALFAIT de inspecteur-verslaggever	Geert BREINE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	